

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«САДОВО-ПАРКОВІ КУЛЬТУРИ З ОСНОВАМИ
ДЕНДРОЛОГІЇ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	206 Садово-паркове господарство
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство»
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5, Загальна кількість годин – 150, із яких: лекцій – 26 год., лабораторні заняття – 24 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	ННІ агротехнологій, селекції та екології кафедра геоматики, землеустрою та планування територій
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Гапон Світлана Василівна, доктор біологічних наук, професор <i>Контакти:</i> каб. (навчальний корпус №1, кімн. 1). <i>e-mail:</i> gaponsv58@gmail.com <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/gapon-svitlana-vasilivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ботаніка з основами екології рослин, Квітникарство
Компетентності	Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов. загальні: ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. фахові: ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем,

	агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). ФК 2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень. ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.
Програмні результати навчання	РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста. РН09. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійної діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, уміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях гуртків, круглих столів, громадських заходах тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формувати у здобувачів вищої освіти систему теоретичних знань про садово-паркові культури, їх видові та сортове різноманіття, біологічні й декоративні особливості, а також практичні вміння з ідентифікації, класифікації, вирощування та догляду за декоративними рослинами у відкритому і закритому ґрунті. Дисципліна спрямована на оволодіння методами підтримання декоративності, стійкості та стабільності садово-паркових угруповань у міському середовищі, формування навичок проектування паркових композицій і організації заходів із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Парки як об'єкти садово-паркового господарства. Садово-паркові культури – компоненти парків та зелених насаджень. Тема 2. Дендрологія як наука, об'єкт, предмет, завдання. Морфолого-біологічні особливості та життєві форми деревних рослин. Тема 3. Садово-паркові культури з відділу голонасінні, їх характеристика. Клас хвойні: чагарники. Тема 4. Класи хвойні, гінкгові, саговникові, гнетові. Деревні види. Тема 5. Деревні садово-паркові культури з відділу покритонасінні, їх характеристика: родини	

магнолієві, бобові, трояндові.

Тема 6. Деревні садово-паркові культури з відділу покритонасінні, їх характеристика: маслинові, маслинкові, липові, кленові.

Тема 7. Кущові садово-паркові культури парків з відділу покритонасінні: родини: трояндові, самшитові, бобові, жимолостеві, калинові, гортензії, ліщинові.

Тема 8. Кущові садово-паркові культури парків з відділу покритонасінні: родини деренові, барбарисові, маслинові, маслинкові.

Тема 9. Деревні та напівдеревні ліани в складі садово-паркових культур. Квітникові та декоративно-листяні однорічні рослини у парках.

Тема 10. Дво- та багаторічні квітникові культури, які вирощуються в парках.

Тема 11. Розмноження деревних, кущових, квітникових та декоративно-листяних культур. Технологія створення квітників у парках.

Тема 12. Багаторічні злакові рослини, їх використання на квітниках. Квітники нової хвилі.

Тема 13. Інтродукція та акліматизація рослин. Рідкісні та охоронювані деревні види.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. *Наочні методи:* ілюстрування, демонстрування. *Практичні методи навчання:* практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативними документами. *Інтерактивні методи:* дискусії і групові обговорення. *Комп'ютерні і мультимедійні методи:* використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

**Схема
нарахування
балів, шкала та
критерії
оцінювання
результатів
навчання**

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

**- щодо термінів
виконання та
перескладання**

Дедлайни та перескладання: лабораторні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві,

	другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
<i>- щодо академічної доброчесності</i>	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету.
<i>- щодо відвідування занять</i>	Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
<i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i>	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
<i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i>	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Вашека О.В., Баданіна В.А. Вибрані розділи дендрології. Навчальний посібник. Київ .:

ПАЛИВОДА А.В., 2024. 140 с.

2. Кузнецов С.І., Кушнір А.І., Левон Ф.М., Пушкар В.В., Суханова О.А., Кузнецова М.С., Гончаренко Б.В. Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 321 с.
3. Дендрологія. Навчальний посібник / за ред. проф. Г.П. Петришин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 348 с.

Допоміжні:

4. Гапон С.В. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Садово-паркові культури з основами дендрології. Полтава, Навчальне видання, 2025. 55 с.
5. Кирик М.М., Шевчук В.К., Піковський М.Й., Яколюда С.М., Азаїкі С.С. Хвороби квіткових і декоративних рослин. Київ: Фенікс, 2019. 328 с.
6. Крижановська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну. Київ: Ліра-К, 2020. 218 с.
7. Познякова С.І. Недревні ресурси лісу. Лісові лікарські рослини. Дерев та чагарники: навч. посібник. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. 248 с.
8. Сударікова Ю. Екзотичні дерева, кущі та ліани в ландшафтах України. Київ, 2019. 336 с.

Інформаційні ресурси

1. www.biodiv.org – сайт Конвенції про біологічне різноманіття.
2. www.menr.gov.ua – сайт Міністерства охорони довкілля України.
3. www.kvityukrainy.com.ua – журнал «Квіти України».
4. <http://www.encyclopedia.vashsad.ua>
5. <http://greenhome>
6. [https://uk.wikipedia.org > wiki ua-referat.com/Рослинний_світ_Україна.....](https://uk.wikipedia.org/wiki/ua-referat.com/Рослинний_світ_Україна.....)
7. Журнал «Інтродукція рослин» <https://www.plantintroduction.org/index.php/pi>
7. Журнал «Вісник Уманського національного університету садівництва» <https://visnyk-upaus.udau.edu.ua/>.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, протокол від «01» вересня 2025 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Денна форма навчання				
	Виконання лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестів	Екзамен	Разом
Тема 1. Парки як об'єкти садово-паркового господарства. Садово-паркові культури – компоненти парків та зелених насаджень.	5	1	7		6
Тема 2. Дендрологія як наука, об'єкт, предмет, завдання. Морфолого-біологічні особливості та життєві форми деревних рослин.	5	1			6
Тема 3. Садово-паркові культури з відділу голонасінні, їх характеристика. Клас хвойні: чагарники.	5	1			
Тема 4. Класи хвойні, гінкгові, саговникові, гнетові. Деревні види.	5	1			6
Тема 5. Деревні садово-паркові культури з відділу покритонасінні, їх характеристика: родини магнолієві, бобові, трояндові.	5	1			6
Тема 6. Деревні садово-паркові культури з відділу покритонасінні, їх характеристика: маслинові, маслинкові, липові, кленові.	5	1			6
Тема 7. Кущові садово-паркові культури парків з відділу покритонасінні: родини: трояндові, самшитові, бобові, жимолостеві, калинові, гортензієві, ліщинові.	5	1			6
Тема 8. Кущові садово-паркові культури парків з відділу покритонасінні: родини деренові, барбарисові, маслинові, маслинкові.		1			1
Тема 9. Деревні та напівдеревні ліани в складі садово-паркових культур. Квітникові та декоративно-листяні однорічні рослини у парках.	5	1			6
Тема 10. Дво- та багаторічні квітникові культури, які вирощуються в парках.	5	1			6

Тема 11. Розмноження деревних, кущових, квітникових та декоративно-листяних культур. Технологія створення квітників у парках.	5	1			6
Тема 12. Багаторічні злакові рослини, їх використання на квітниках. Квітники нової хвилі.	5	1			6
Тема 13. Інтродукція та акліматизація рослин. Рідкісні та охоронювані деревні види.	5	1			13
Екзамен				20	20
Всього	60	13	7	20	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на лабораторних робіт

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти був відсутній на лабораторній роботі чи не надав результатів її виконання
1	відсутність результатів, отриманих у ході проведення лабораторної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань, у ході проведення лабораторних робіт здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань, у ході проведення лабораторної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань, у ході проведення лабораторної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань, у ході проведення лабораторної роботи здійснене у повному обсязі, звіт роботи не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти не надав результатів виконання завдань самостійної роботи
1	виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, звіт не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Вид контролю: розв'язування тестів

Кількість заходів: 1

Мета тестового контролю: перевірка успішності засвоєння студентами теоретичного матеріалу та рівня сформованості вмінь і навичок з тем дисципліни.

Час виконання: 20 хвилин.

Структура тесту: тест складається з 14 завдань. Відповіді на завдання тесту не потребують словесного вираження думок, а тільки вибору однієї правильної відповіді із запропонованих варіантів.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання № 1	0-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, відповідь містить стилістичні та граматичні помилки
	3-4	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна.
	5-6	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.
Теоретичне питання № 2	0-3	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, відповідь містить стилістичні та граматичні помилки
	4-5	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна.
	6-7	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.
Теоретичне питання № 3	0-3	Несвідоме, механічне відтворення теоретичного матеріалу, присутні значні помилки, використання невірної методики розрахунків, наявність арифметичних помилок
	4-5	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна
	6-7	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.
Всього (максимальна)	20	

Екзамен складається з 3 теоретичних питань.

Максимальна кількість балів за екзамен – 20.